Ч. 272 Пятниця 3 (15) грудня 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Администрація улиця Чарнецкого ч. 8

Письма приймають ся лишь франкованѣ

Рекламацїи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

22. Засѣданє Палаты пословъ зъ дня 13 грудня 1893.

На вчерашнôмъ засѣданю вела ся дальша дебата надъ розпорядженями выимковыми. До голосу записали ся ще: за — пос. Коппъ; противъ — пос. Люеґеръ. Опôсля промавлявъ дальше пос. Пацакъ, котрый закидавъ нѣмецкôй лѣвици бракъ консеквенціѣ пригадуючи ѣй поведене ѣѣ по внесеню проекту реформы выборчои. Лишь инфлюенца коалѣційна — казавъ Пацакъ — перешкаджае вôдкиненю розпоряджень выимковыхъ. Нарôдъ ческій жадае лишь додержаня зробленыхъ ему обѣцянокъ. Чехамъ закидають то, що они зиркають поза границю Австріѣ; все то неправда и чиста выдумка; они не хотять нѣчого лишь самостôйного королевства въ границяхъ Австріѣ.

Пос. Коппъ звернувъ ся противъ пôднесеного пос. Ґреґромъ закиду политичного циганьства и сказавъ, що той докôръ не може дотыкати лѣвицѣ. Бесѣдникъ вôдпиравъ також закидъ неконсеквенціѣ. Справозданє комисіѣ есть лишь лагôднымъ вытягомъ зъ матеріялôвъ, предложеныхъ комисіи. Въ Австріи самостôйна ческа держава есть неможлива (Пос. Шпиндлеръ: Мадярамъ вы то само говорили!). Наконець высказавъ пос. Коппъ надѣю, що станъ выимковый въ Празѣ не потягне ся анѣ години довше, якъ того потреба. — Пос. Тучекъ зробивъ закидъ клерикаламъ, що ихъ народнôсть нѣчого не обходить а вôдтакъ выступавъ противъ Полякôвъ, специяльно противъ пос. Щепановского.

Опôсля промовивъ міністеръ справъ внутрѣшныхъ Бакегемъ и доказувавъ, що попередне правительство не винувате за теперѣшный станъ въ Чехахъ. Такъ само не можна винувати за ексцесы властей краевыхъ, особливо же намѣстника Чехъ. Дальше оспорювавъ міністеръ погляды тыхъ ческихъ бесѣдниковъ, що порôвнували Чехи зъ Ирляндією. У мене — казавъ міністеръ — ще свѣжо въ памяти згадки зъ часôвъ, коли я бувъ міністромъ торговлѣ и я знаю економичнѣ вôдносины сего красного и працьовитого краю. Тѣ поганѣ ексцесы лишають чорне пятно на честнôмъ щитѣ Чехъ а навѣть самѣ Молодочехи не хотѣли допустити до того, щобы тѣ ексцесы и дальше продовжали ся. Міністеръ застерѣгъ ся вôдтакъ противъ оскорбляючого тону, въ якôмъ говорено о державнôмъ почутю въ Чехахъ. Правительство чуе ся обовязанымъ заявити, що династична вѣрнôсть ческого народу не есть условна, она середъ бурь выдержала пробы и не захитала ся. Та вѣрнôсть ческого народу для Монарха и державы неслась далеко вôдгомономъ и о ню розобють ся безъ слѣду тѣ погрозы, якѣ высказавъ вчера пос. Ґреґръ (Грôмкі оплески.).

Пос. Деймъ заявивъ именемъ ческихъ властителѣвъ больших посѣлостей, що они приймуть розпорядженя выимковѣ до вѣдомости, позаякъ правительство въ першôмъ рядѣ есть обовязане до того осудити, якѣ суть потрôбнѣ мѣры до удержаня спокою и порядку. Бесѣдникъ высказавъ надѣю, що наслѣдки розпоряджень выимковыхъ причинять ся до того, що ихъ можна буде незадовго знести. — Пос. Спинчичь (Хорватъ) доказувавъ, що для Славянъ есть завсѣгды станъ выимковый небезпечный, а то длятого, що ихъ хотять вынародовити. Бесѣдникъ сказавъ, що вôнъ зъ засады есть противъ всякихъ розпоряджень выимковыхъ.

Пос. кн. Шварценберґъ сказавъ напередъ, що нема нѣякои рôжницѣ межи патріотизмомъ австрійскимъ а ческимъ, а вôдтакъ выступивъ дуже остро противъ поступованя пос. Ґреґра, котре доводить до того, що не лишь молодѣжь ческа але й цѣла люднôсть стоить въ якôмсь небезпечнôмъ заколотѣ. Обовязкомъ правительства есть не чекати, доки ажь аґітація не стане ще небезпечнѣйшою, але завчасу старати ся не допустити до того. Бесѣдникъ доказувавъ, що Чехи не можуть истнувати безъ Австріѣ. По 30-лѣтнôй вôйнѣ Австрія спасла Чехи. Дальше звертавъ бесѣдникъ увагу Чехôвъ на Полякôвъ и сказавъ, що Славяне въ нѣякôй державѣ не довели такъ далеко, якъ въ Галичинѣ. Наконець домагавъ ся бесѣдникъ взагалѣ такого обостреня законôвъ, щобы не треба заводити стану выимкового и высказавъ надѣю, що въ наслѣдокъ розпоряджень выимковыхъ вôдносины въ Чехахъ поправлять ся.

Пос. Жачекъ жалувавъ того, що ческі властителѣ больших посѣлостей вôддѣлили ся вôдъ ческого народу и заявивъ именемъ моравскихъ Чехôвъ, що они будуть голосувати противъ розпоряджень, позаякъ они противлять ся законамъ. Тутъ розходить ся о чисто политичнѣ и партійнѣ справы, а мимо того пôднесено противъ цѣлого ческого народу тяжку, а зовсѣмъ неоправдану жалобу. — Пос. Фр. Коронінi выступивъ въ оборонѣ Италіянцѣвъ на Побережу противъ закидôвъ Спинчича и заявивъ, що буде голосувати за предложенями. — Пос. Кайцль полемізувавъ зъ попередными бесѣдниками, головно зъ міністромъ Бакегемомъ, кн. Шварценберґомъ и Щепановскимъ та сказавъ сему послѣдному, що молодоческі послы остерѣгали свôй нарôдъ, коли взывали его, щобы вôнъ ишовъ за ними; они казали ему, що его ждуть тяжкі часы борбы, коли вôнъ стане по ихъ сторонѣ. Що до етапôвъ, то молодоческі послы уважають першою етапою поставлене народу на власнѣ ноги, его еманципацію; другою етапою есть точне пере-

---

3)

НЕ ЗАГАСИШЬ ИСКРЫ, ОГОНЬ БУДЕ.

Оповѣданє Льва Толстого.

(Конець.)

И такъ запала та думка Иванови въ голову, що не пôшовъ вôнъ назадъ до хаты, а просто пôшовъ на улицю и за ворота, за уголъ. „Ану, обôйду обôйстє. Хто его знае“.

И пôшовъ Иванъ тихою ходою вннзъ ворôтъ. Тôлько зайшовъ вôнъ за уголъ, подививъ ся вназъ плота, здалось ему, що на тôмъ углѣ щось майнуло, якъ бы высунуло ся и знову сховало ся за уголъ. Станувъ Иванъ и притихъ, — слухае и дивить ся, всюди тихо, тôлько вѣтеръ листємъ на лозинѣ трѣпне и по соломѣ шелестить. То було темно, хочь око выколи, а ту придивили ся очи въ темнотѣ: и Иванъ побачивъ весь уголъ и соху и стрѣху. Постоявъ вôнъ, подививъ ся, нема нѣкого.

„Привидѣлось мабуть, подумавъ Иванъ, а все таки обôйду“. И пôшовъ крадькомъ вздовшь шопы. Ступае Иванъ тихо, въ ходакахъ, такъ, що и самъ свого ходу не чуе. Дôйшовъ до угла — глянь, на тôмъ кôнци щось блиснуло пôдъ стрѣхою и знову сховалось. Такъ и захололо Иванове серце и вôнъ станувъ. Тôлько вôнъ станувъ, на тôмъ мѣсци заяснѣло сильнѣйше, и докладно видко, сидить па почѣпкахъ чоловѣкъ въ шапцѣ, оберненый до него плечима, а жменю соломы розпалюе въ рукахъ. Забило ся у Ивана серце въ груди якъ пташка и напруживъ ся вôнъ весь и ступивъ кôлька великихъ крокôвъ. Самъ пôдъ собою нôгъ не чуе. „Ну, думае, теперь не втечешь, на мѣсци зловлю“.

Не дôйшовъ Иванъ ще до него, якъ наразъ засвѣтило ся ярко-ярко, та вже не на тôмъ мѣсци и не маленькій огникъ, а поломѣнемъ бухнула солома пôдъ стрѣхою и на стрѣху сягае: Гаврило стоить, зовсѣмъ его видко.

Якъ ястрѣбъ на жайворонка кинувъ ся Иванъ на Хромого. „Убю, думае, не втече теперь“. Та почувъ, видко, Хромый хôдъ, оглянувъ ся и звôдки у него така звинність взяла ся — скочивъ якъ заяць поза шопу.

— Не втечешь! — закричавъ Иванъ и налетѣвъ на него.

Тôлько хотѣвъ вôнъ схопити его за ковнѣръ, вывинувъ ся Гаврило зъ-пôдъ рукъ его и Иванъ схопивъ его за полу. Пола оббрвала ся и Иванъ упавъ. Зôрвавъ ся на ноги: „Люде, лапайте!“ и побѣгъ знову.

Заки вôнъ пôднявъ ся, Гаврило бувъ уже на своимъ подвôрю, але й ту настигъ его Иванъ. И тôлько хотѣвъ схопити его, якъ наразъ заголомшило щось его голову, якъ каменемъ ударило по тѣмени. То Гаврило пôднявъ зъ подвôря дубовый кôлъ и, коли Иванъ пôдбѣгъ до него, зъ цѣлои силы ударивъ въ голову.

Одурѣвъ Иванъ, въ очахъ ему искры засвѣтили ся, потôмъ потемнѣло у нихъ — и вôнъ захитавъ ся. Коли прийшовъ до себе, Гаврила не було вже, ясно було якъ въ день а на его обôйстю якъ машина ишла, гудѣло и трѣщало щось. Иванъ обернувъ ся и побачивъ, що задна шопа его вже цѣла була въ огню, а бôчна вже захопило; и огонь и дымъ и кички соломы гнало зъ дымомъ на хату.

— Щожь се таке, братя! — крикнувъ Иванъ, пôднявъ руки и лопнувъ ними себе по полахъ. — Атже менѣ бы тôлько було выдерти пôдпалъ зô стрѣхи и задоптати.

Хотѣвъ Иванъ закричати, але духъ его захопило, не добувъ голосу. Хотѣвъ бѣчи — ноги не рушають ся — одна другои чѣпае ся. Пôшовъ крокомъ, ступивъ два кроки, захитавъ ся, знову ему духъ захопило. Постоявъ, вôдотхнувъ, знову пôшовъ. Закимъ обôйшовъ плôтъ и дôйшовъ до огню, бôчна шопа уже догаряла, захопило вже и уголъ хаты и ворота, и зъ хаты летѣвъ огонь, и входу на подвôре не було. Народу збѣгло ся богато, та не вдѣяли нѣчого. Сусѣды вытягали свое и выганяли зô ставенъ худобу. По Ивановôй загородѣ заняла

ведене рôвноправности и загальнû выборы. — Пос. Барайтеръ заявивъ именемъ нѣмецкихъ народовцѣвъ, що они будуть голосувати противъ розпоряджень вымковыхъ.

На внесене пос. ґр. Гогенварта замкнено дискусію и нинѣ мають промавляти ґенеральнû бесѣдники; противъ розпоряджень мае промавляти Люеґеръ. Віцепрезидентъ Катрайнъ повѣдомивъ Палату, що вôдъ теперь будуть вôдбувати ся засѣданя также и вечеромъ.

Переглядъ политичный.

Нинѣ розпôчне ся мабуть въ Палатѣ посолôвъ дискусія надъ провізоріею буджетовою. Доси зголосило ся 23 бесѣдникôвъ. Въ суботу, здає ся, вôдбуде ся послѣдне засѣдане Палаты.

Вчера бувъ сербскій шефъ секціѣ зъ міністерства фінансôвъ Миловановичъ у ґр. Кальнокого и сказавъ ему, що правительство сербске дасть всяку поруку, що Австро-Угорщина не потерпить нѣякои шкоды вôдъ заведеня въ Сербіи оплаты мытовои званои „обрт“ на австрійскû товары. Ґр. Кальнокій сказавъ на то, що то не лишь одна изъ тыхъ справъ, котрû вже вôдъ давна довели до знеохоченя Сербіѣ.

N. fr. Presse заперечує вѣсть, мовь бы то правительство мало вже вôдъ першого сѣчня признати урядникамъ низшихъ рангъ додатокъ 10 зр. на дорожню. Справа ся буде могла ажь тогды рѣшити ся, коли Рада державна на ново збере ся; теперь не позваляють на то фінансы.

Нѣмецкій парляментъ ухваливъ вчера 189 голосами противъ 165 угоду торговельну зъ Румуніею. Фактъ сей уважають за велику побѣду ґр. Капрівіого надъ аґраристами и кажуть, що въ виду того мае также и угода торговельна зъ Россіею забезпечену бôльшôсть. Ухвалу сю рѣшили польскû послы, котрû по промовѣ кн. Радивила голосували за угодою.

Въ Лондонѣ збунтували ся вчера рекруты полку артилеріѣ, що мавъ вôдплынути до Ґібральтару и наробили богато шкоды. Треба було ужити ажь збройнои силы противъ нихъ. Арештовано богато людей. Бунтôвники будуть поставленû передъ судъ военный въ Ґібральтарѣ.

Новинки.

Львôвъ дня 14 грудня.

— **Презенту** на парохію Винники коло Львова одержавъ вôдъ Выдѣлу краевого о. Григ. Гôрнякъ, дотеперѣшный адміністраторъ тоижь парохіѣ. — Презенту на Иваникôвку одержавъ о. Вол. Левицкій, а на Темерôвку о. Никифоръ Куриловичь.

— **На три стіпендіѣ** по 105 зр. рôчно зъ фонду Каролины Глинецкои, призначенû для студентôвъ правъ въ початкомъ зимового курсу 1893/4 розписує Институтъ Ставропигійскій конкурсъ въ речинцемъ до 15 сѣчня 1894 р. До поданя мають бути додавû: а) свѣдоцтво хресту, що петенты суть греко кат. обряду, б) свѣдоцтво моральности, в) свѣдоцтво убожества, г) свѣдоцтво університетске, що на выдѣлъ правничій вписанû и поступають въ наукахъ, д) студенты II го року правъ мають выказати ся, що зложили кольоквія, а III ого и IV-ого року, що зложили державный испытъ въ добрымъ успѣхомъ.

— **На будову руского театру** зôбравъ п. Андрѣй Жевко, ц. к. пôдофіциръ рахунковый 45 ого полку пѣхоты въ Перемышли, вôдъ пп. пôдофіцирôвъ 8 зр., зложили пп. Кациловскій 1 зр. 20 кр., Нѣмцѣвъ 1 зр. 10 кр., Бечь 1 зр., Жевко 1 зр. 40 кр., Чоричь 40 кр., Костикъ 50 кр., Радомскій 30 кр., Падулька 30 кр., Савицкій 20 кр., Колодѣй 50 кр., Ґонска 50 кр., Лессінґъ 20 кр., Буґель 20 кр., Курило 20 кр. — разомъ 8 зр. Красный сей патріотичный примѣръ повиннû наслѣдувати и иншû Русины въ иншихъ ґарнізонахъ, а тымъ докажуть, що й они узнають потребу театру народного, на котрôмъ весело проведуть не одинъ вечеръ. — О. Володиславъ Дорожиньскій, совѣтникъ митрополичои конси-сторіи и парохъ Мизуня зложавъ 7 зр., зôбраныхъ въ его домѣ въ часѣ товарискои забавы.

— **На просьбу** комітету будовы руского театру у Львовѣ давъ п. Намѣстникъ ему дозвôлъ на цѣлый рôкъ 1894 збирати складки въ цѣлôмъ краю на ту будову.

— **Зô Стрыя пишуть:** Въ недѣлю дня 17 грудня, приѣдуть до Стрыя въ гостѣ члены львôвского товариства ремѣсничого „Зоря“, щобы повитати ново заснозане товариство наше „Мѣщаньску Бесѣду“ и дадуть на еѣ дохôдъ аматорске представлене театральне въ сали готелю Кракôвского Представленый буде сценічный образъ А. Ф. Стечиньского (пôсля повѣсти Валерія Лозиньского) въ сѣмохъ вôдслонахъ „Чорный Матвѣй“. Межи актами буде приґравати стрыйска музика зелѣзнича. Цѣны мѣсць: крѣсло въ першихъ рядахъ 1 зр., въ дальшихъ 60 кр., партеръ 25 кр. Білетôвъ можна дôстати въ „Народнôй Торговли“, у Вл. Лехицкого и Костеркевича а въ недѣлю вечеромъ при касѣ. Початокъ представленя точно о 7-ôй вечеромъ

— **Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ** оповѣщує симъ, що на мѣсце о. Фр. Рабѣя, уступившого изъ складу Дирекціѣ того товариства, увôйшовъ въ обовязки третього директора о. Николай Несторовичь сотрудникъ въ Самборѣ. — *Вôдъ надзираючои Рады товариства.*

— **Засудъ.** Вже засуджено тыхъ, що убили Бучму за то, що вôнъ мавъ пôдкладати огонь въ присѣлку Помлыновѣ. Ивасъ Чепѣль, котрый першій увôйшовъ до хаты, де сидѣвъ Бучма, и давъ знакъ до бійки, засудженый на чотири роки арешту, другій на три роки, десять иншихъ дôстало по два роки арешту, а одного увôльнено. Засудженû выслухали засуду байдужно, такъ якъ бы то не про нихъ мова була.

— **Сербскій президентъ міністрôвъ** Докичь померъ сеи ночи. Про него писали недавно таке смутне оповѣдане. Велике нещасте постигло дра Докича, котрый вôдъ часу, якъ король Александеръ обнявъ управу краю въ свои руки, стоявъ на чолѣ сербского правительства, однако недавно мусѣвъ за-для тяжкои недуги зложити свой урядъ. Д ръ Докичь терпѣвъ на сухоты, а способъ, въ якій до нихъ прийшовъ, видвигае его історію терпѣня до трогаючого роману, котрый заразомъ дае свѣдоцтво благороднои душѣ сего знаменитого мужа Докичь набавивъ ся недуги вôдъ своеи жѣнки, а то въ наслѣдокъ надзвычайнои нѣжности и спôвчутя, котре справило, що вôнъ не лише не оминавъ небезпечности, але ще самъ добровôльно на неи выставлявъ ся. Ще яко студентъ, пôзнавъ Докичь убогу швачку, молоду и гарну дѣвчину, а пôзнавши еи близше, щиро еи полюбивъ. Коли ставъ професоромъ університету, одруживъ ся Докичь зъ нею, хочь уже тогдѣ видко було, що она мае сухоты. Що ще траґічнѣйше було, то се, що коли жѣнка професора не робила собѣ нѣякои надѣѣ на подужане, то Докичь все надѣявъ ся, що при помочи лѣкôвъ удасть ся еи удержати при житю. Вôнъ робивъ всякû можливû заходы, щобы жѣнку розвеселити и щобы показати ѣй, що вôнъ не уважае еи сухôтницею, перебувавъ не лише заедно въ ѣй комнатѣ, але пивъ зъ еи склянки и ѣвъ еи ложкою, помимо того, що бѣдна женщина старала ся всякими способами вдержати его вôдъ того. Въ коротцѣ показало ся, що Докичь манивъ себе надѣею, бо недуга прибрала дуже острый характеръ и жена по кôлькохъ мѣсяцяхъ померла. Докичь туживъ дуже по жѣнцѣ, але політичнû подѣѣ выдвигнули его на первостепенне мѣсце и за роботою призабувъ на свою тугу. Але незабаромъ проявила ся у него недуга, котрои набравъ ся вôдъ жѣнки и въ короткôмъ часѣ такъ его знищила, що нинѣ прийшла вже вѣстка про его смерь.

— **Нещасна пригода.** При улици Лычакôвскôй ч. 8. у Львовѣ задушивъ ґазъ, що выходивъ зъ руры, сторожа и его жѣнку. Ґазъ выдобувавъ ся зъ пôдъ пôдлоги.

— **Доля учительки.** Въ повѣтѣ рымановскôмъ въ гôрскôмъ селѣ Шкляры жила 19-лѣтна учителька Казимира Венґровска. Она удержувала при собѣ матѣрь и двѣ малолѣтнû сестры, бо батько вôдъумеръ еѣ въ 17 роцѣ житя. Бѣдна дѣвчина, скôнчивши семинарію въ Перемышли, учила перше въ Полянахъ суровичныхъ и на удержане зарабляла ще приватною лекціею Въ зимѣ захорувала небога на нежитъ легкихъ — и тогды перенесли еѣ до Шкляръ. Приѣхавши до Шкляръ сеи осе-

---

ся Гаврилова, наставъ вѣтеръ, перекинуло черезъ улицю. Якъ мѣтлою змело половину села.

Въ Ивана тôлько вынесли зъ хаты старого батька, та самû повыскакували, въ чѣмъ були, а то все згорѣло. Кромѣ коней на нôчлѣгу, вся худоба згорѣла, куры спалили ся на бантахъ, возы, плуги, бороны, бабскû скрынѣ, хлѣбъ въ сусѣкахъ, все згорѣло.

У Гаврила худобу выгнали и дещо повыносили.

Горѣло довге, цѣлу нôчь. Иванъ стоявъ коло своеѣ хаты, дививъ ся и все тôлько примавлявъ: „Щожь се таке, братя? Тôлько було выдерти та задоптати“. Та коли стеля въ хатѣ завалила ся, вôнъ полѣзъ въ самъ жаръ, схопивъ обгорѣлый диль и вытягнувъ зъ огню. Бабы побачили се и стали кликати его, але вôнъ вытягнувъ диль и полѣзъ за другимъ; тамъ спотикнувъ ся и упавъ въ огонь. Полѣзъ за нимъ сынъ и вынявъ его. Опаливъ собѣ Иванъ и бороду, и волосе, спаливъ одежу, попѣкъ руки, а нѣчого не чувъ. „То вôнъ зъ горя одурѣвъ“ — казали люде. Зачавъ огонь потахати, а Иванъ все стоявъ и тôлько примавлявъ: „Братя, що се? Тôлько було выдерти“. Надъ раномъ присылае начальникъ свого сына за Иваномъ.

— Дядьку Иване, вашъ батько вмирае, казавъ васъ закликати попростити ся.

— Якій, каже, батько? Кого?

— Казавъ васъ закликати, вôнъ у нашôй хатѣ конае. Ходѣмъ, дядьку Иване.

Ледви-неледви зрозумѣвъ то Иванъ и пôшовъ за сыномъ начальника.

Старого, коли его выносили, окинуло соломою зъ огнемъ и попекло. Его занесли до начальника на дальшу слободу. Та слобода не згорѣла.

Коли Иванъ прийшовъ до батька, въ хатѣ була тôлько стара жѣнка начальникова и дѣти на печи. Всѣ були при огни. Старый лежавъ на лавцѣ, зô свѣчкою въ руцѣ, та все споглядавъ на дверѣ. Коли сынъ увôйшовъ, вôнъ рушивъ ся. Стариха пôдôйшла до него и сказала, що прийшовъ сынъ. Вôнъ казавъ его прикликати близше. Иванъ пôдôйшовъ, а тогды старець заговоривъ:

— Що, Ваня — сказавъ вôнъ — говоривъ я тобѣ. Хто спаливъ село?

— Вôнъ, тату — сказавъ Иванъ — вôнъ, яжь его зловивъ. При менѣ вôнъ и огонь въ стрѣху запхавъ. Менѣ треба було лише выдерти пôдпалъ зô стрѣхи та задоптати, и нѣчого бы не було.

Иване — старець на то — моя смерть прийшла, а й ты такожь помрешь колись. Чий грѣхъ?

Иванъ выдививъ ся на батька и мовчавъ — нѣчого не могъ вымовити.

— Передъ Богомъ кажи: чий грѣхъ? Що говоривъ я тобѣ?

Ажь ту прийшовъ Иванъ до себе и все зрозумѣвъ. И засопѣвъ вôнъ носомъ и впавъ на колѣна передъ батькомъ, заплакавъ и сказавъ: „Мôй грѣхъ, тату. Прости менѣ, ради Христа, виненъ я передъ тобою и передъ Богомъ.

Старець порушавъ руками, перехопивъ у лѣву руку свѣчку, а праву понѣсъ до чола, хотѣвъ перехрестити ся, та не донѣсъ и покинувъ.

— Слава тобѣ, Господи! Слава тобѣ, Господи! — сказавъ вôнъ и глянувъ знов на сына.

— Ваньку! А Ваньку!

— Що, тату?

— Щожь теперь треба робити?

Иванъ все плакавъ.

— Не знаю, тату, — сказавъ вôнъ — якъ теперь и жити будемо.

Закрывъ очи старець, пошевелѣвъ губами, якъ бы свои силы збиравъ, знов вôдкрывъ очи и сказавъ:

— Будете жити. Зъ Богомъ будете жити — мине ся.

Помовчавъ еще старець, усмѣхнувъ ся и сказавъ:

— Вважай же, Ваньку, не кажи, хто пôдпаливъ. Чужий грѣхъ закрый, а Богъ тобѣ простить.

не зазнала немало бѣды, а тымчасомъ сухоты розвинулись у неи вже такъ, що ще прожила тамъ короткій часъ и 29 м. м. померла. Годѣ ту не згадати гарный вчинокъ шклярскихъ селянъ. Нещасну учительку хотѣли похо вати на польскôмъ кладбищи въ Королику польскôмъ, але шклярскѣ селяне сказали: „Мы тѣла нашои учи тельки не дамо; коли она въ нашôмъ селѣ змерла и коли она коло нашихъ дѣтей трудила ся, найже и у насъ лежать.“ Отже й поховали ѥѣ въ Шклярахъ.

— **Утеча банкира.** Зъ Вѣдня утѣкъ банкиръ де Лляженъ, укравши всѣ вложенѣ у него депозиты на суму звыжъ 200.000 зр. Тѣ грошѣ програвъ на біржи. Найбôльшу шкоду потерпѣла теща банкира, бо въ наслѣдокъ его дефравдаціи стратила 60.000 зр, дальше бувшій посолъ бельґійскій у Вѣдни ґр. де Жонґъ стративъ 40 000 зр., ґр. Шафґечъ 13 000 зр. и т. д. Ляженъ утѣкаючи зъ Вѣдня лишивъ листъ, въ котрôмъ доносивъ, що намѣряе вôдобрати собѣ житє. Однако не мавъ очевидно вôдваги зробити сего, бо тому кôлька днѣвъ арештовано его цѣлкомъ здорового въ Берлинѣ, звôдки буде перевезеный до Вѣдня.

✝ Посмертни вѣсти.

Дръ Омелянъ Лопушаньскій, совѣтникъ Дрора при найвысшôмъ трибуналѣ судовôмъ у Вѣдни, померъ оногды такъже на остре запалене легкихъ, повстале по инфлюенци — Теодора зъ Богачевскихъ Цегельска, вдова по священику, померла въ Плуговѣ дня 27 падолиста с. р. лишаючи по собѣ загальный жаль. Покôйна, овдовѣвши держала на станціи учениковъ довгій часъ впередъ у Львовѣ а опôсля въ Бережанахъ и Золочевѣ. Выховавши своихъ дѣтей двое, а по при нихъ въ пôвъ сотки чужихъ и кровныхъ, покôйна осѣла на стало въ Струсовѣ при своимъ сынѣ, тамошнôмъ пароху.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ужитокъ деревъ овочевыхъ въ господарствѣ и промыслѣ.

(Конець.)*)

Мабуть нема другои садовины, котра бы приносила въ господарствѣ и промыслѣ такъ великій хосенъ, якъ сливка, и длятого, коли хто хоче мати добрый доходъ изъ свого саду, повиненъ садити якъ найбôльше сливъ. Сирѣ и сушенѣ сливки становлять важный артикулъ торговельный, котрымъ торгують найбôльше Угорщина и краѣ балканьскѣ, особливо Сербія. Угорскѣ сливки бувають бôльшѣ и солодшѣ якъ нашѣ, а що доспѣвають скорше, то ихъ спроваджують великими масами до насъ. За то бувають нашѣ ароматичнѣйшѣ Найбôльшій хосенъ приносять сливки тогды, коли ихъ або сушить ся и высылае ся бôльшими масами на торги, або коли зъ нихъ робить ся повила, артикулъ дуже пошукуваный на торгахъ. На сѣ два способы зужиткованя сливокъ, повиннѣ особливо звертати увагу нашѣ садôвники. Що до сушеня сливокъ есть лишь въ тôмъ клопôтъ, що у насъ ще доси навѣть властителѣ великихъ садôвъ не заводять машинъ до сушеня, а послугують ся давнымъ способомъ: сушать на лѣскахъ, майже въ дымѣ, черезъ що и робота займае богато часу и товаръ есть лихій та непридатный до торговлѣ. Лѣпше вже выходять декотрѣ господарѣ нашѣ, особливо въ Косôвщинѣ на робленю повилъ, котрыхъ доставляють по кôлькадесять бочокъ на львôвскій торгъ. Для домашного ужитку мають сливки дуже велике значѣне: зъ сирыхъ варять сливянку, роблять компоты, уживають до всѣлякого печеного тѣста; сушеныхъ на приправу до мясныхъ стравъ, а Святый вечеръ не може обôйти ся у насъ побôчь другихъ сушениць и безъ сливокъ. Декуды роблять у насъ такожъ т. зв. роженки: изъ сливокъ выймають ся кôстки, а за то напихае ся ихъ або кменомъ або дрôбно посѣкаными лѣсковыми орѣхами и затыкае ся ихъ на деревлянѣ шпички, якъ колибь на роженъ и такъ сушить ся ихъ. Есть то велика ласошь не лишь для дѣтей, але й для старшихъ. Изъ сливокъ навѣть и не доспѣлыхъ, гонять на Угорщинѣ, особливо же въ Сербіи, горѣвку, звану „сли овицею“. Дерево сливки уживае ся подôбно якъ и дерево зъ яблôнки.

Морелѣвъ въ нашôмъ краю мало; они походять первѣстно зъ Вôрменіѣ, а у насъ удають ся дуже добре въ Залѣщикахъ и тамошнôй околици. Овочь ихъ дуже вкусный, становить для тамошныхъ садôвниковъ важный артикулъ торговельный, котрый при невеликôмъ заходѣ добре оплачуе ся. Зъ зеренъ морелевыхъ роблять горѣвку знану пôдъ назвою „ратафія“. (Слово се есть индійске; „ра“ значить тôлько що панъ або князь, а „тафія“ — горѣвка, отже ратафія значить паньска або княжа горѣвка). У Франціи роблять зъ зеренъ такожь морелеву воду, а самѣ зерна, котрѣ мають смакъ мікдалôвъ, уживають замѣсть мікдалôвъ. Въ Италіи розрѣзують морелѣ на половину и сушать, а у Франціи варять ихъ въ цукрѣ и продають яко цукрованый овочь.

Брескинѣ удають ся у насъ лишь мало и длятого ихъ ужитокъ у насъ незначный. Изъ зеренъ брескинь роблять олѣй, подôбный до олѣю зъ гôркихъ мікдалôвъ, котрый уживае ся на лѣкъ, дальше солодку горѣвку (лѣкеръ), звану „персіко“ и чорну фарбу.

Дуже великій ужитокъ можна мати зъ орѣха волоского, котрый однакожь у насъ мало де удае ся; на Подôлю н. пр. орѣхъ волоскій не удае ся. Найцѣннѣйше есть дерево орѣхове, уживане до робôтъ столярскихъ и токарскихъ; молоде дерево есть бѣле и мягке, старе-же брунатне и тверде та мае красну фляду. Его уживають на меблѣ и рамы до образôвъ та всѣлякѣ рѣзьбы, а ще бôльшу вартôсть мае оно для ручникарѣвъ, котрѣ роблять зъ него цѣннѣ ложа до ручниць. Найбôльшу вартôсть мае дерево зъ т. зв. чорного орѣха волоского, котрого не точать нѣякѣ хробы. Овочѣ орѣха волоского звѣстнѣ загально; ихъ можна ѣсти сирѣ, або уживати за приправы до печеного тѣста та робити смачный олѣй. Олѣй той бувае зеленавый и не дае ся довго держати, бо дуже борзо псуе ся; за то схне вôнъ скоро и длятого уживають его до покостôвъ малярскихъ. Яко лѣкъ уживае ся сей олѣй на опарене; въ олѣю тôмъ мачае ся вату або платки и прикладае ся до попареного тѣла. Молодѣ, мягкѣ ще орѣхи разомъ зъ зеленою лупиною смажать ся въ цукрѣ на конфітуры, або можна ихъ налити горѣвкою, додати цукру и такъ зробити собѣ лікеръ орѣховый. Зелена лупина орѣха якъ и его листе служать за лѣкъ н. пр. на золотуху (скрофулы); золотушнѣ дѣти купають въ листю орѣховôмъ. Вываромъ зъ листя орѣхового добре змывати худобу и ґезъ та оводъ! еѣ ґтогды не коле. Кора и зелена лупина зъ орѣха зварена зъ алуномъ дае добру брунатну краску; воды, зробленои зъ орѣховыхъ лупинъ уживають такожь до фарбованя сивого волоса.

*) Гляди ч. 268 „Народ. Часописи“.

И взявъ старець свѣчку въ обѣ руки, зложивъ ихъ надъ серцемъ, зôтхнувъ, вытягнувъ ся и померъ.

Иванъ не сказавъ на Гаврила и нѣхто не дôзнавъ ся, зъ чого повставъ огонь.

И вôдôйшло въ Ивана серце на Гаврила, и дивувавъ ся Гаврило Иванови, що Иванъ на него нѣкому не каже. Сперщу боявъ ся его Гаврило, а потôмъ и привыкъ. Перестали сусѣды сварити ся, перестала й ихъ рôдня. Поки будували ся, жили обѣ родины на однôмъ подвѣрю, а коли село вôдбудувало ся, и розставили хаты ширше, Иванъ зъ Гавриломъ остали ся знову сусѣдами, въ однôмъ гнѣздѣ.

И живъ Иванъ зъ Гавриломъ по сусѣдски, такъ якъ жили ихъ батьки. И тямить Иванъ Щербакôвъ наказъ старця и Божу указку, що огонь треба гасити зъ самого початку.

И коли ему хто зле робить, то не старае ся заразъ на другôмъ вôдомстити ся, а старае ся поправити те все. А коли ему хто лихе слово скаже, то не вôдповѣдае самъ ще гôрше, а старае ся того навчити, щобы не говоривъ злого слова, и такъ и бабъ и дѣтей своихъ учитъ. И поправивъ ся Иванъ Щербакôвъ и живъ ще лучше якъ перше.

— Загадочна фасолька зъ Бразиліѣ, про котру мы недавно тому доносили, перестала вже бути загадочною. Професоръ ботаніки при вѣденьскôй техницѣ, дръ Корнгуберъ розяснивъ сю справу. Вôнъ каже, що т. зв. „пôдскакуючѣ фасольки“ суть звѣстнѣ вже вôдъ двацяти лѣтъ. Не суть то правдивѣ фасолѣ, лишь зерна зъ тридѣльного овоча ростины, посвояченои зъ тыми, що звѣстнѣ у насъ пôдъ назвою „песього молочка“ (Euphorbia). Ростина та нележить до рода Sebastiana, росте въ теплыхъ сторонахъ Америки и есть подôбна до нашого вяза. Въ зернѣ тои ростины сидить личинка (червачокъ) малого мотилька, котра въ нѣмъ то корчить ся, то вытягае ся и тымъ способомъ рушае зерномъ. Зерно выглядае вправдѣ зъ верха, якъ бы зовсѣмъ здорове, але въ серединѣ оно выгризене. Пôдскакуючѣ фасольки описавъ бувъ свого часу обширно професоръ Ашерзонъ въ Берлинѣ, котрый звернувъ и на то увагу, що у Франціи росте рôдъ бôждерева (тамариска), котрого зернята такъ само порушають ся, бо въ нихъ жие червачокъ якогось малого хрущика. Пôсля дра Кареля можна таке саме зъявище добачити и на нашихъ дубѣнкахъ.

Телеграмы

Вѣдень 14 грудня. Є. Вел. Цѣсарь повернувъ до столицѣ.

Будапештъ 14 грудня. Палата послôвъ приняла значною бôльшостію голосôвъ законъ фінансовый на 1894 р.

Бѣлградъ 14 грудня. Президентъ міністрôвъ Докичь померъ. Міністеръ Милошевичь и депутація скупштины та делеґаты товариства лѣкарѣвъ, котрого покôйникъ бувъ предсѣдателемъ, выѣхали до Загребу по тѣло. Похоронъ вôдбуде ся коштомъ державы.

Парижъ 14 грудня. Комісія для предложень правительства о законѣ противъ анархістôвъ и о матеріялахъ выбуховыхъ ухвалила тѣ предложеня зъ малыми змѣнами.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893. пôсля львôвск. год.

Вôдходять до

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	**10·41**	5 26	11·11	**7·36**	—
Пôдволочискъ	**6·44**	3·20	10·16	**11 11**	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	6·54	3·32	10·40	**11·33**	—	—
Черновець	6·36	—	10·36	3·31	**10·56**	—
Стрыя	—	—	10·26	7·21	3 41	**8·01**
Белзця.	—	—	9·56	**7·21**	—	—

Приходять зъ

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3 08	6·01	**6·36**	**9·41**	9·35	—
Пôдволочискъ	2·48	**10·02**	**6 21**	9 46	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	2 34	**9·46**	9·21	5·55	—	—
Черновець	**10·10**		**7 11**	7 59	12·51	—
Стрыя	—		**1 08**	9·06	**9·52**	2·38
Белзця.	—		8·16	5·26	—	—

Числа товстѣ, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін рано.

Въ бюрѣ информаційнôмъ ц. к австр. зелѣзниць державныхъ у Вѣдни (I. Johannengasse 29), якъ такожь въ бюрѣ информаційнôмъ ц. к австр зелѣзниць державныхъ у Львовѣ (улиця Третого Мая ч. 3 Готель Имперіяль) удѣляе ся устнѣ або письмоннѣ поясненя въ справахъ дотычачихъ службы на ц. к австрійскихъ зелѣзницяхъ державныхъ О скôлько пôдручники позваляють, можна также засягнути информаціи вôдносячихъ ся до решты австро угорскихъ и заграничныхъ зелѣзниць

Въ информаційнôмъ бюрѣ ц к австрійскихъ зелѣзниць державныхъ у Львовѣ ул. Третого Мая ч. 3 (Готель Имперіяль) продае ся білеты полосовѣ и окружнѣ, пляны ѣзды и тарифъ у формѣ кишеневôй. Информаціѣ въ справахъ тарифовыхъ и перевозовыхъ.

Часъ поданый пôсля годинника львôвского, вôнъ рôвнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôв (кôмъ годиннику 12 год. и 35 мін.

За редакцію вôдповѣдае **Адамъ Креховецкій**.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, подъ зарядомъ В. И. Вебера.